

André Aciman

NAJDI
MĚ

NAJDI
MĚ

André Aciman

NAJDI
MĚ

#B&KLAB
YOUNG ADULT BY SLOVART

Text © 2019 André Aciman
Translation © 2020 Sylva Ficová
Czech edition © 2020 Nakladatelství Sloart

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy
nesmí být reprodukována v knižní, elektronické ani
jiné podobě, ukládána do databází či rozmnožována
bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

Najdi mě
Z anglického originálu Find me
vydaného v roce 2019 nakladatelstvím
Farrar, Straus and Giroux
přeložila Sylva Ficová
Vydalo Nakladatelství Sloart, s. r. o., Praha
v edici #Booklab v roce 2020
Editorka Marie Iljašenko
Redaktor Jiří Kettner
Sazba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tisk FINIDR, s. r. o., Český Těšín
Vydání první

Cena na obálce je nezávazným doporučením
pro koncové prodejce.

ISBN 978-80-7529-877-5
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
www.sloart.cz

Por mis tres hijos

TEMPO

Proč se tak mračíte?

Viděl jsem ji nastupovat na nádraží ve Florencii. Odsunula skleněné dveře, a když už byla ve vagónu, rozhlédla se a hned si hodila batoh na prázdné sedadlo vedle mě. Sundala si koženou bundu, odložila rozečtený anglický paperback, na polici na zavazadla položila čtvercovou bílou krabici a dosedla na místo šikmo naproti mému, zjevně roztěkaná a nakvašená. Připomínala člověka, který se pár vteřin před nástupem vášnivě pohádal a ještě si přemílal jedovatá slova, která vyřkla ona nebo ten druhý předtím, než zavěsili telefon. Pes, kterého se snažila udržet mezi nohama, zatímco červené vodítko svírala omotané kolem pěsti, se nezdál o nic méně nervózní než ona. „*Buona*, hodná holka,“ řekla nakonec v naději, že ho upokojí. „*Buona*,“ zopakovala, zatímco pes sebou pořád šil a snažil se z pevného sevření vykroutit. Jeho přítomnost mě obtěžovala a instinktivně jsem odmítal narovnat nohy nebo se pohnout, abych mu udělal místo. Zdálo se však, že dívka si mě ani mé řeči těla nevšímá. Místo toho se hned začala přehrabovat v batohu, našla tenký plastový sáček a vytáhla dva drobné pamlsky ve tvaru kosti, které si položila na dlaň a pozorovala, jak je z ní pes slízne. „*Brava*.“ Když ho tím na chvíli zklidnila, napůl se nadzvedla, aby si upravila sukni, a párkrát si poposedla, načež se jí zmocnila jakási rozhozená otupělost a bez zájmu civěla na město, zatímco vlak vyjížděl z nádraží Santa Maria Novella. Ještě pěníla a asi nevědomky jednou dvakrát potřásla hlavou, jako by pořád proklínala toho, s kým se před nástupem nepohodla. Chvíli vypadala tak opuštěně, až jsem se při zírání do své otevřené knihy přistihl, že se usilovně snažím něco říct, jen abych zmírnil dopady té sílící bouře, jež se

v našem koutku na úplném konci vagónu užuž chystala propuknout. Pak jsem si to rozmyslel. Bude lepší nechat ji být a dál si číst. Jenže když jsem si všiml, že se na mě dívá, neudržel jsem se: „Proč se tak mračíte?“ zeptal jsem se.

Až pak mě napadlo, jak nemístně ta otázka musela znít naprosto cizímu člověku ve vlaku, nemluvě o někom, kdo mohl při sebe-menší provokaci každou chvíli vyletět. Pohlédla na mě s bezradným, zlobným leskem v očích věštícím slova, kterými mě odkáže do patřičných mezí. *Hleď si svýho, dědo. Nebo: Co je vám vlastně do toho?* Případně udělá grimasu a zpraží mě: *Pitomče!*

„Nemračím se, jen přemýšlím,“ řekla.

Mírný, téměř posmutnělý tón její odpovědi mě natolik zarazil, až jsem oněměl ještě víc, než kdyby mě poslala do hajzlu.

„Možná se mračím, protože přemýšlím.“

„A myslíte na něco veselého?“

„To ne,“ odvětila.

Usmál jsem se, ale nic jsem neřekl; už jsem svého povrchního, blahosklonného škádlení litoval.

„Ale možná se přeci jen mračím,“ připustila s potlačovaným smíchem.

Omluvil jsem se za netaktnost.

„To nemusíte,“ řekla a za oknem už vyhlížela první náznaky venkova. Zeptal jsem se, jestli je z Ameriky. Prý ano. „Já taky,“ odpověděl jsem. „To jsem poznala podle přízvuku,“ dodala s úsměvem. Vysvětlil jsem, že v Itálii žiju skoro třicet let, ale přízvuku se nemožu ani zaboža zbavit. Na mou otázku odvětila, že ona se v Itálii usadila s rodiči, když jí bylo dvanáct.

Oba jsme měli namířeno do Říma. „Kvůli práci?“ zeptal jsem se.

„Ne, kvůli práci ne. Za tátou. Není na tom dobře.“ Pak se podívala na mě: „To nejspíš vysvětluje to mračení.“

„Je to vážné?“

„Podle mě ano.“

„To je mi líto,“ řekl jsem.

„Takový je život.“ pokrčila rameny.

Pak změnila tón: „A vy? Za prací, nebo za zábavou?“

Pousmál jsem se nad tou rádoby konvenční otázkou a vysvětlil, že mě pozvali, abych přednášel studentům na univerzitě. Uvidím se ale i se synem, který v Římě žije a vyzvedne mě na nádraží.
„Určitě je to milý hoch.“

Poznal jsem, že si ze mě dělá legraci. Líbilo se mi však to její uvolněné, nenucené vystupování, kdy přecházela od mrzutosti k veselí a předpokládala, že to mám také tak. Její tón odpovídal ležérnímu zevnějšku: ošoupané turistické boty, džíny, žádný make-up, napůl rozeprnutá, vybledlá červená flanelka a pod ní černé tričko. Vypadala sice pomačkaně, ale měla zelené oči a tmavé obočí. Ví to, napadlo mě, ví to. Nejspíš ví, proč jsem to její mračení tak hloupě komentoval. Cizí muži si určitě vždycky najdou záminku, aby s ní zapředli rozhovor. Což pravděpodobně vysvětluje ten podrážděný, odrazující pohled, který vrhá všude, kam přijde.

Po její ironické poznámce o mém synovi nebylo divu, že rozhovor vázl. Čas vzít do ruky naše knížky. Jenže pak se ke mně otočila a bez obalu se zeptala: „Těšíte se na syna?“ Znovu mě napadlo, že si mě asi dobírá, ale nevyznělo to neuctivě. Na tom, jak byla náhle osobní a hned překonala zábrany mezi cizinci ve vlaku, bylo něco okouzlujícího a zároveň odzbrojujícího. Zamlouvalo se mi to. Třeba ji zajímá, jak se muž skoro dvakrát tak starý jako ona před setkáním se synem cítí. Nebo se jí prostě nechce číst. Čekala, až odpovím: „Takže jste možná... rád? Možná... nervózní?“

„Nervózní vážně nejsem, nebo jen trochu,“ řekl jsem. „Rodič má vždycky strach, že se bude vnucovat, natož aby nepůsobil jako suchar.“

„Myslíte, že jste suchar?“

K mé radosti ji moje slova překvapila.

„Možná ano. Jenže příznejme si, kdo není.“

„Můj táta není suchar.“

Neurazil jsem ji? „Pak to beru zpět,“ řekl jsem.

Podívala se na mě a usmála se. „Ne tak rychle.“

Rýpe do člověka a pak ho hned provrtá. V tom mi připomínala syna – byla sice o něco starší, ale měla stejnou schopnost upozorňovat na všechny moje přešlapy a drobné opatrné manévry a po rozepři a usmíření mě nechat osudu.

Jaká jste, když vás někdo pozná blíž? chtěl jsem se zeptat. Zábavná, žoviální, hravá, nebo vám v žilách koluje sérum mrzutosti a nedůtklivosti, jež vám zatemní rysy a udusí smích, který slibuje ten úsměv a ty zelené oči? chtěl jsem vědět, protože jsem to nedokázal odhadnout.

Zrovna jsem se chystal složit poklonu její schopnosti vyznat se tak dobře v lidech, když jí zazvonil telefon. *Přítel, samozřejmě! Co jiného.* Na neustálé vyrušování mobilů jsem si tak zvykl, že už nebylo možné sejít se se studenty u kávy nebo promluvit s kolegy či se synem bez toho, aby nás nevyrušil nějaký telefonát. Zachráněný, umlčený, odsunutý na vedlejší kolej telefonem.

„Ahoj, tati,“ vyhrkla hned po prvním zazvonění. Zvedla ho hned, nejspíš aby hlasitě vyzvánění nerušilo ostatní cestující. Překvapilo mě však, jak do telefonu křičela. „To ten zatracený vlak. Zastavil. Netuším, na jak dlouho, ale nemělo by to trvat víc než dvě hodiny. Zatím ahoj.“ Táta se na něco ptal. „Samozřejmě že ano, ty starej troubo, jak bych mohla zapomenout.“ Zeptal se ještě na něco. „To taky.“ Ticho. „Já taky. Moc a moc.“

Zavěsila a telefon hodila do batohu, jako by tím chtěla říct: *Už nás nebude rušit.* Rozpačitě se na mě usmála. „Rodiče,“ řekla nakonec, což mělo znamenat: *Všichni jsou stejní, co?*

Pak mi to vysvětlila: „Vídám ho každý víkend – jsem jeho víkendová služba. Ve všední dny se o něj starají moji sourozenci a jeho pečovatel.“ Než jsem dostal šanci něco dodat, zeptala se: „Takže jste se na dnešní večer oháknul?“

To je mi popis! „Vypadám *oháknutě?*“ zeptal jsem se a to slovo jí žertem odpinknul zpátky, aby si nemyslela, že stojím o lichotky.

„Tak, kapsička na saku, pěkně vyžehlená košile, žádná kravata, ale manžetové knoflíčky? Podle mě jste si dal záležet. Trošku starosvětské, ale elegantní.“

Oba jsme se usmáli.

„Vlastně mám tohle,“ řekl jsem a z kapsy saka napůl vytáhl barevnou vázanku a zase ji zastrčil zpátky. Chtěl jsem, aby viděla, že si dokážu dělat legraci sám ze sebe.

„Přesně jak jsem si myslela,“ odvětila. „Ohákl jste se! Sice ne jako vysloužilý profesor do nedělních šatů, ale skoro. A co vy dva v tom Římě děláte?“

Nechá toho někdy? Vyvolal jsem snad v ní svou úvodní otázkou představu, že se k sobě můžeme chovat takhle neformálně? „Vidáme se jednou za pět šest týdnů. Žije v Římě, ale brzy se odstěhuje do Paříže. Už teď mi chybí. Rád s ním trávím den; vlastně nic zvláštního neděláme, většinou se jen tak procházíme, i když obvykle navštívíme stejná místa: jeho Řím, kolem konzervatoře, a můj Řím, kde jsem žil zmlada jako učitel. Nakonec vždycky poobědváme u Armanda. Syn mě strpí, nebo ho možná moje společnost těší, ještě nevím, možná obojí, ale už jsme si z těch návštěv udělali rituál: Via Vittoria, Via Belsiana, Via del Babuino. Někdy se zatouláme až na protestantský hřbitov. Jsou to takové ukazatele našich životů. Říkáme jim vigilie podle zastávek zbožných věřících u různých *madonnelle* – pouličních svatyní, kde vzdávají hold místní Madoně. Ani jeden z nás nezapomene: oběd, procházka, vigilie. Mám štěstí. Vigilií je i samotná naše procházka po Římě. Všude, kam se podíváte, narazíte na vzpomínky – svoje vlastní, někoho jiného, města. Já mám rád Řím za soumraku, on za odpoledne, a byly časy, kdy jsme si dávali odpolední čaj, jen abychom si to protáhli až do večera a mohli si dát něco k pití.“

„A to je všechno?“

„To je všechno. Kvůli mně se projdeme po Via Margutta, kvůli němu pak po Via Belsiana – v obou případech je za tím stará láska.“

„Vigilie za dávné vigilie?“ zažertovala. „Je ženatý?“

„Ne.“

„Má někoho?“

„Nevím. Tuším, že někoho mít musí. Ale mám o něj obavy. Před časem někoho měl, ale když jsem se ptal, jestli má někoho teď, jen zavrtěl hlavou a řekl: ‚Neptej se, tati, neptej se.‘ Což znamenalo, že má buď někoho, nebo kohokoli, a já nevěděl, co je horší. Dřív se mnou mluvil otevřeně.“

„Asi se snažil být upřímný.“

„Ano, svým způsobem.“

„Zamlouvá se mi,“ prohlásila ta mladá žena šikmo naproti mně. „Možná proto, že jsem taky taková. Někdy mi vyčítají, že jsem moc přímá, moc troufalá, a pak prý zase moc obezřetná a odtažitá.“

„Myslím, že syn s jinými lidmi odtažitý není. Ale asi není moc šťastný.“

„Vím, jak mu je.“

„Vy nikoho nemáte?“

„Kdybyste tak věděl.“

„Cože?“ vyhrkl jsem. To slovo ze mě vyletělo jako překvapený a zkormoucený povzdech. Jak to myslela? Že nikoho nemá, že jich má příliš mnoho, nebo že ji muž jejího života opustil a ji to tak zdrtilo, že jí zůstala jen nutková touha vybit si zlost na sobě nebo na celé řadě nápadníků? Nebo k ní známosti prostě pořád přicházejí a zase odcházejí, jak jsem se toho obával u syna? Nebo patří k těm lidem, kteří vám vklouznou do života a zase z něj beze stopy a bez vzpomínky zmizí?

„Nevím, jestli jsem vůbec ten typ, co má lidi rád, natož abych se do nich zamilovala.“

Tohle měli oba společné: stejně zahořklé, netečné, zraněné srdce.

„Nemáte lidi ráda, nebo vás časem unaví a pak si ani zaboha nemůžete vzpomenout, čím vám přišli zajímaví?“

Najednou se odmlčela. Vypadala vyplašeně a ani nemukla. Dívala se přímo na mě. Neurazil jsem ji zase? „Jak jste to mohl vědět?“ zeptala se nakonec. Poprvé zvažněla a zdála se nazlobená. Už už jsem viděl, jak si připravuje nějakou břitkou odpověď, kterou mě setře za to, jak drze se jí pletu do soukromí. Měl jsem být zticha. „Seznámili jsme se ani ne před čtvrt hodinou, a už mě znáte! Jak jste tohle mohl o mně vědět?“ Pak se opanovala: „Kolik berete na hodinu?“

„To je na účet podniku. Ale jestli něco vím, pak proto, že taková jsme všichni. Navíc jste mladá a krásná a určitě muže přitahujete, takže pro vás asi nebude těžké se seznámit.“

Neřekl jsem zase něco, co jsem neměl, a nepřehnal to?

Abych se vrátil k lichotce, dodal jsem: „Kouzlo někoho nového prostě nikdy netrvá dost dlouho. Chceme jen ty, které nemáme. Stopu zanechají ti, které jsme ztratili, nebo ti, kteří ani nevěděli, že existujeme. Ty ostatní si sotva pamatujeme.“

„A to je i případ slečny Margutty?“ zeptala se.

Ta ženská si nedá pokoj, napadlo mě. Označení slečna Margutta se mi líbilo. Na všechno, co bylo celé ty roky mezi námi, vrhalo přívětivé a poddajné, téměř úsměvné světlo.

„To se nikdy nedozvím. Byli jsme spolu moc krátce a odehrálo se to moc rychle.“

„Jak je to dávno?“

Na chvíli jsem se zamyslel.

„To se stydím říct.“

„Tak ven s tím!“

„Aspoň dvacet let. No, skoro třicet.“

„A?“

„Potkali jsme se na večírku v době, kdy jsem v Římě učil. S někým přišla, já taky, dali jsme se do řeči a ani jeden z nás nechtěl přestat. Nakonec z večírku odešla s přítelem a brzy poté jsme odešli i my. Ani jsme si nevyměnili telefon. Jenže jsem na ni nemohl přestat myslet. Zavola jsem tedy kamarádovi, který mě na večírek pozval, a zeptal se, jestli nemá její číslo. A teď to bude vtipné. Den předtím mu volala ona a řekla si o *moje* číslo. ‚Prý jsi mě sháněla,‘ řekl jsem jí, když jsem se konečně dovolal. Měl jsem se představit, ale nenapadlo mě to, byl jsem nervózní.

Hned poznala můj hlas, nebo ji náš kamarád nejspíš už varoval. ‚Chtěla jsem ti zavolat,‘ přiznala se. ‚Jenže jsi nezavolala,‘ odvětil jsem. ‚To ne.‘ A pak řekla něco, co dokazovalo, že má víc odvahy než já, a z čeho se mi rozbušilo srdce, protože jsem to nečekal, a nikdy na to nezapomenu. ‚Tak jak to uděláme?‘ zeptala se. *Jak to uděláme?* Věděl jsem, že tou větou se můj život vychýlil ze známé oběžné dráhy. Nikdo, koho jsem znal, se mnou nemluvil tak přímo, až nezkratně.“

„Líbí se mi.“

„Člověku se na ní muselo líbit všechno. Byla přímočará, troufalá a tak věcná, že jsem se musel rozhodnout hned a na místě. ‚Pojďme na oběd,‘ navrhl jsem. ‚Protože večere je náročná, že?‘ opáčila. Hrozně se mi líbila ta neohrožená, skrytá ironie toho, co řekla. ‚Pojďme na oběd – myslím dnes,‘ řekl jsem. ‚Tak tedy dnes.‘ Smáli jsme se tomu, jak rychle jsme se domluvili. Čas na oběd byl za necelou hodinu.“

„Netrápilo vás, že se chystá podvést svého přítele?“

„Ne. A netrápilo mě ani to, že jsem měl v úmyslu totéž. Oběd se protáhl. Doprovodil jsem ji domů na Via Margutta, pak mě ona vyprovodila k místu, kde jsme obědvali, a pak jsem ji zase doprovodil domů.

„Tak zítra?“ zeptal jsem se, stále s obavami, jestli na ni moc netlačím. „Určitě, zítra.“ Bylo to týden před Vánoci. V úterý odpoledne jsme udělali něco naprosto bláznivého: koupili jsme si dvě letenky a odletěli do Londýna.“

„To je romantika!“

„Všechno se odehrálo tak rychle a přišlo nám to tak přirozené, že ani jeden z nás necítil potřebu probrat to s partnerem nebo mu dát čas na rozmyšlenou. Prostě jsme ztratili veškeré zábrany. Tehdy je lidi ještě měli.“

„Myslíte na rozdíl ode dneška?“

„To neposoudím.“

„Ne, to asi ne.“

Tou nepřímou narážkou mě zjevně chtěla trochu vytočit.

Uchechtl jsem se.

Taky se zasmála a dala mi tak najevo, že o mé neupřímnosti ví.

„Každopádně to hned skončilo. Vrátila se k příteli a já ke své dívce. Kamarádi jsme nezůstali. Ale byl jsem jim na svatbě a nakonec je pozval na tu naši. Oni spolu zůstali. My ne. *Voilà.*“

„Proč jste jí dovolil vrátit se k příteli?“

„Proč? Možná mě nepřesvědčily moje city. Prostě jsem nebojoval, abych si ji udržel, a ona už věděla, že to neudělám. Možná jsem chtěl být zamilovaný a bál se, že nejsem, a naše malá nejistota v Londýně mi byla milejší než nutnost čelit tomu, co k ní necítím. Možná jsem chtěl radši pochybovat než vědět. Kolik si za hodinu berete *vy?*“

„Máte bod!“

Kdy naposled jsem s někým takhle mluvil?

„Řekněte mi tedy něco o tom člověku ve vašem životě,“ požádal jsem ji. „Určitě teď s někým chodíte.“

„S někým ano.“

„Jak dlouho?“ Pak jsem se zarazil: „Jestli se můžu zeptat.“

„Můžete. Ani ne půl roku.“ Pak pokrčila rameny: „Nestojí to za řeč.“

„Máte ho ráda?“

„Docela jo. Vycházíme spolu. A máme rádi dost stejných věcí. Jenže jsme jen dva spolubydlící, co předstírají společný život. Který nemáme.“

„To je mi věta: *Dva spolubydlící, co předstírají společný život.* Smutné.“

„Je to smutné. Jenže smutné je i to, že během posledních několika okamžiků jsem vám prozradila víc než jemu za celý týden.“

„Třeba nejste ten typ, co se lidem svěřuje.“

„Vždyť si povídám s vámi.“

„Já jsem cizí a svěřovat se cizím lidem je snadné.“

„Na rovinu můžu mluvit jen s tátou a s Pavlovou, s mým psem, a ani jeden už tu dlouho nebude. Táta navíc mého současného přítele nesnáší.“

„To u táty není nic neobvyklého.“

„Jenže toho minulého zbožňoval.“

„Vy taky?“

Usmála se, protože už tušila, že svou odpověď odbude špetkou humoru: „Ne, já ne.“ Na chvíli se zamyslela. „Minulý přítel si mě chtěl vzít. Odmítla jsem ho. Dost se mi ulevilo, že nevyváděl, když jsme se rozešli. Ani ne za půl roku jsem se doslechla, že se žení. To mě naštvalo. Jestli jsem někdy byla ublížená a brečela kvůli lásce, tak v den, kdy jsem se dozvěděla, že si bere ženskou, ze které jsme si spolu celé hodiny a měsíce dělali legraci.“

Odmlčela se.

„Žárlíte, i když nejste ani trošku zamilovaná – je to s vámi těžké,“ řekl jsem nakonec.

Vrhla na mě pohled, kterým mi skrytě vyčetla, jak si to o ní troufám mluvit, a zároveň jím vyjadřovala zmatenou zvědavost a touhu dozvědět se víc. „Znám vás ani ne hodinu jízdy vlakem. A přesto mě naprosto chápete. Líbí se mi to. Ale mohla bych vám říct ještě o mém dalším hrozném nedostatku.“

„O jakém zase?“

Oba jsme se zasmáli.

„Nikdy se důvěrně nekamarádím s někým, s kým jsem měla vztah. Většina lidí nerada pálí mosty. Já je podle všeho vyhazuju do vzduchu –

nejspíš proto, že to ani nebyl most. Někdy nechám všechno v jeho bytě a prostě zmizím. Nesnáším ten vleklý proces balení a stěhování a to následné nevyhnutelné pitvání, které se mění v usazené prosby, abychom zůstali spolu. Nejvíc ze všeho nesnáším to neustálé předstírání náklonnosti i poté, co nechceme, aby na nás sahal někdo, u koho si už ani nepamatujeme, že jsme s ním kdy chtěli spát. Máte pravdu: nevím, proč si vůbec s někým začínám. Už ta otrava s novým vztahem. Plus ty drobné domácí zlozvyky, které musím snášet. Smrad jeho ptačí klece. To, jak si rovná cédečka. Zvuk prastarého radiátoru uprostřed noci, který budí mě, ale jeho nikdy. Chce mít zavřená okna. Já je mám ráda otevřená. Já svoje šaty nechávám kdekoli; on chce mít poskládané a uklizené ručníky. Má rád, když se zubní pasta vymačkává pořádně odzdola nahoru, já ji vymačkávám, jak mě napadne, a vždycky ztratím uzávěr, který on vždycky najde někde na podlaze za záchodovou mísou. Dálkový ovladač má svoje místo, mléko musí stát blízko mrazáku, ale zase ne moc, spodní prádlo a ponožky patří do *téhle* zásuvky, ale ne do *tamté*.

Přesto nejsem moc náročná. Jsem vlastně hodná, jen trochu svěhlavá. Jenže jenom navenek. Snesu všechny a všechno. Aspoň na chvíli. Pak mi to jednoho dne prostě dojde: s tímhle chlapem být nechci, nechci ho u sebe, musím pryč. S tím pocitem pak bojuju. Jenže jakmile to vycítí, pronásleduje mě těma svýma zoufalýma psíma očima. A jak ten pohled uvidím, frnk, mizím pryč a hned si najdu někoho jiného.

Chlapi!“ řekla nakonec, jako by to slovo shrnovalo všechny nedostatky, které jsou ženy ochotné přehlížet, naučit se je snášet a nakonec je odpouštět těm, které, jak doufají, budou milovat do konce života, i když vědí, že nebudou. „Nerada vidím, když někomu ubližuju.“

Nad jejími rysy se vznášel stín. Pocítil jsem touhu něžně se dotknout její tváře. Zachytila můj pohled a já sklopil oči.

Znovu jsem si všiml jejích bot. Nevázaných, nespoutaných bot, které vypadaly tak sešlé a ošlehané větrem, jako by se v nich plahočila po skalnatých stezkách, což svědčilo o tom, že jim věří. Měla ráda obnošené a rozchozené věci. Měla ráda pohodlí. Na nohou měla tlusté vlněné tmavomodré pánské ponožky, nejspíš vytažené ze zásuvky muže, kterého údajně nemiluje. Její sportovní motorkářská bunda však byla podle všeho dost drahá. Nejspíš Prada. Jako by vyběhla

z domu svého přítele a ve spěchu a se slovy *Jdu k tátovi, zavolám ti večer* na sebe hodila první věc, která jí přišla pod ruku. Měla pánské hodinky. Byly také jeho? Nebo je prostě nosila radši? Všechno na ní působilo zemitě, drsně, neupraveně. Pak jsem zahlédl pruh kůže mezi ponožkami a záložkou džínů – měla ty nejladnější kotníky.

„Povězte mi něco o tátovi,“ vyzval jsem ji.

„O tátovi? Není na tom dobře a přijdeme o něj.“ Pak odbočila: „Pořád účtujete za hodinu?“

„Jak jsem řekl, člověk se snáze svěruje cizím lidem, které už nikdy nepotká.“

„Myslíte?“

„Co? To s tím svěřováním ve vlaku?“

„Ne, že už se nepotkáme.“

„Jaká je asi pravděpodobnost?“

„To je pravda, velká pravda.“

Usmáli jsme se na sebe.

„Povídejte ještě o tátovi.“

„Přemýšlím o tom. Moje láska k němu se změnila. Už to není láska živelná, ale skličující, opatrná, pečovatelská láska. Ne ta opravdová. Pořád jsme k sobě hodně upřímní a já se mu nestydím nic říct. Máma odešla skoro před dvaceti lety, a od té doby jsme jenom on a já. Nějakou dobu měl přítelkyni, ale teď žije sám. Někdo se o něj chodí starat, vaří a pere mu, umývá nádobí a uklízí. Dnes má šestasedmdesát narozeniny. Proto ten dort,“ řekla a ukázala na čtvercovou bílou krabici nad hlavou. Zdálo se, že je z ní na rozpacích, a zřejmě proto se přitom trochu zahihňala. „Prý pozval na oběd dva přátele, ale ještě se mu neozvali a asi se ani neukážou; dnes už za ním nikdo nechodí. Nepřijdou ani moji sourozenci. Má rád větrníky z jednoho starého obchodu ve Florencii, nedaleko místa, kde bydlím. Připomíná mu to lepší časy, kdy tam učil. Samozřejmě by neměl jíst nic sladkého, jenže...“

Větu nedokončila.

Na chvíli se mezi námi rozhostilo ticho. Znovu jsem se natáhl po knížce, přesvědčený, že tentokrát jsme domluvili. O něco později, s knihou stále otevřenou, jsem zabloudil pohledem ke zvlněné toskánské krajině a nechal plynout myšlenky. Nakonec se mi v hlavě